

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. S.**, bývajúceho v B.B., **2/ R. S.**, bývajúcej v B.B., obom zastúpeným JUDr. P. Č., advokátom so sídlom v B.B., proti žalovanému **L., s.r.o.**, so sídlom v B.B., IČO: X., **o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 103/2010, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. apríla 2011 sp. zn. 2 Co 122/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou dňa 16. septembra 2010 sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhajú, aby súd určil neplatnosť výpovede z nájmu bytu č. 3, na 1. poschodí polyfunkčného domu súp. č. X., nachádzajúceho sa v B. na L. ulici č. X.. Okresný súd Bratislava I uznesením zo 14. októbra 2010 č.k. 18 C 103/2010-98 zamietol návrh žalobcov na vydanie predbežného opatrenia a prerušil konanie o neplatnosť výpovede z nájmu bytu do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25 C 21/2008. V odôvodnení svojho rozhodnutia týkajúceho sa prerušenia konania uviedol, že v inom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25 C 21/2008 žalobcami 1/ a 2/ proti 1/ C., 2/ H.B. a 3/ L., s.r.o., sa rieši právna otázka vlastníctva bytového domu, v ktorom sa nachádza aj byt obývaný žalobcami 1/ a 2/. Keďže otázka určenia vlastníctva k bytovému domu riešená v inom konaní má význam aj pre rozhodnutie súdu v konaní o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu, konanie o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prerušil až do právoplatného skončenia konania o určenie

vlastníctva k bytovému domu vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25 C 21/2008.

Na odvolanie žalovaného podané len proti výroku o prerušení konania, Krajský súd v Bratislave uznesením z 27. apríla 2011 sp. zn. 2 Co 122/2011 zmenil v napadnutej časti uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na prerušenie konania zamietol. Zmenu rozhodnutia odvolací súd odôvodnil tým, že fakultatívne a pre konanie nie bezvýhradne nutné prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je na mieste vtedy, ak iné vhodné procesné opatrenia zlyhajú. V danom prípade je ale ako iné vhodné procesné opatrenie možné vyriešiť otázku vlastníctva bytového domu ako tzv. predbežnú otázku v rámci konania o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu, bez prerušenia samotného konania.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie, v ktorom žiadali uznesenia súdov oboch stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili dovolacími dôvodmi podľa § 237 písm. a/, b/, f/ a g/ O.s.p. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. a/ O.s.p. nachádzali žalobcovia v tom, že žalovaný k výpovedi z nájmu bytu nepriložil stavebné povolenie, ďalej že „nie je ukončené konanie o prevod bytu podľa zákona č.182/93 Z.z.“, že vydanie „nehnutelnosti na L. č.X.“ nebolo schválené mestským zastupiteľstvom, že nie je ukončené konanie o zápis predkupného práva žalobcov do katastra nehnuteľností, a že Správa katastra pre Hlavné mesto SR doposiaľ neposkytla informáciu o dôvode preklasifikovania bytového domu z polyfunkčného na nebytový. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. b/ O.s.p. videli žalobcovia v tom, že výpoveď z nájmu bytu podal ten, koho vlastníctvo je sporné a naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v tom, že o odvolaní žalovaného proti rozhodnutiu o prerušení konania bolo napriek „dôležitému verejnému a osobnému záujmu“ rozhodnuté bez nariadenia ústneho pojednávania. Existencia dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. g/ O.s.p. podľa žalobcov je daná ich pochybnosťami o nezáujatosti predsedníčky senátu odvolacieho súdu JUDr. D. K., pretože podľa ich názoru sa v odôvodnení rozhodnutia mala „bez dôkazne prikloniť k protistrane, pokladajúc ju za apriori za oprávneného vlastníka a používajúc jej dikciu, argumentáciu i predložené posudky“.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcov nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie je neopodstatnené.

V danom prípade prípustnosť dovolania vyplýva z ustanovenia § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p., pretože dovolaním sa napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Podľa § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Dovolatelia v danom prípade uplatňovali dovolacie dôvody podľa § 237 písm. a/, b/, f/ a g/ O.s.p. Nad rámec uplatnených dôvodov sa dovolací súd v prípade prípustného dovolania, obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

So zreteľom na dovolacie dôvody uplatňované dovolateľmi a tiež na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. c/, d/ a e/ O.s.p. netvrdili a existencia týchto vád a ani tzv. iných vád, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nevyšla v dovolacom konaní najavo.

I. Žalobcovia v dovolaní namietali, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.). Táto vada zmätočnosti konania je naplnená najmä vtedy, ak súdy vydajú rozhodnutie v právnej veci, ktorá nespadá do ich rozhodovacej právomoci ale spadá do rozhodovacej právomoci iných orgánov ako súdov. V danom prípade je predmetom konania platnosť, resp. neplatnosť právneho úkonu výpovede z nájmu bytu. Právny vzťah nájmu bytu je svojou povahou typickým občianskoprávnym vzťahom upraveným v § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka a vyznačujúcim sa rovnosťou a vôľovou autonómiou strán. Spory vyplývajúce z nájomného vzťahu sú svojou povahou občianskoprávnymi vzťahmi spadajúcimi do právomoci súdov v zmysle § 7 ods. 1 O.s.p. V danom prípade teda súdy vydali rozhodnutie v právnej veci, ktorá svojou povahou nepochybne spadá do právomoci súdov.

II. Žalobcovia ďalej namietali, že žalovaný nemá spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.). O takúto vadu konania ide vtedy, ak v konaní vystupuje ako účastník konania ten, kto nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti a teda ani nemôže byť nositeľom práv a povinností, o ktorých sa v danom konaní rozhoduje. V danom prípade žalovaný je právnickou osobou, ktorá má spôsobilosť mať práva a povinnosti (§ 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dôvody uvádzané dovolateľmi svojím obsahom nespochybňovali spôsobilosť žalovaného byť účastníkom konania, ale týkali sa vlastníctva bytového domu žalovaným. Tieto dôvody sú z hľadiska danosti dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. b/ O.s.p. irelevantné, pretože žalovaný je nepochybne spôsobilým účastníkom konania. Na okraj dovolací súd dodáva, že spôsobilosť byť účastníkom konania je potrebné odlišovať od vecnej legitimácie účastníka konania, či už pasívnej alebo aktívnej, ktorá je z hľadiska naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. b/ O.s.p. irelevantná (bližšie R 34/1993).

III. Pokiaľ žalobcovia namietali, že im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ani túto námietku nepovažuje dovolací súd za dôvodnú. Žalobcovia existenciu tejto vady spájali s postupom odvolacieho súdu, ktorý rozhodol o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania. V tejto súvislosti dovolací súd dodáva, že procesná

úprava odvolacieho konania účinná v čase rozhodovania odvolacieho súdu (§ 214 O.s.p. v znení do 31. decembra 2011) spájala povinnosť nariadenia pojednávania s prejednaním odvolania len proti rozhodnutiu vo veci samej; nespájala túto povinnosť s prejednaním odvolania proti uzneseniu o prerušení konania. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že odvolací súd nebol povinný za účelom prejednanja odvolania žalovaného proti uzneseniu o prerušení konania nariadovať pojednávanie, a preto ani týmto postupom, ktorý bol realizovaný v súlade v tom čase platnou procesnou úpravou, nemohla byť žalobcom odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

IV. Dovolatelia v dovolaní namietali, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.), pretože podľa ich názoru sa predsedníčka senátu odvolacieho súdu JUDr. D. K. mala v odôvodnení rozhodnutia „bezdôkazne prikloniť k protistrane, pokladajúc ju za apriori za oprávneného vlastníka a používajúc jej dikciu, argumentáciu i predložené posudky“. V danej veci žalobcovia v priebehu konania nevzniesli námietku zaujatosti proti predsedníčke senátu odvolacieho súdu, ale táto skutočnosť, resp. neexistencia rozhodnutia o námietke zaujatosti, nebráni dovolaciemu súdu, aby si otázku zaujatosti sudcu posúdil sám (R 59/1997). V danom prípade žalobcovia nachádzali svoje pochybnosti o nezaujatosti JUDr. D. K. v tom, že sa v odôvodnení rozhodnutia mala prikloniť k argumentácii žalovaného a vysloviť právny názor, že žalovaný je vlastníkom bytového domu. Dovolací súd za tým účelom preskúmal odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a s tvrdeniami žalobcov sa nestotožnil, pretože odvolací súd nevyslovil v odôvodnení rozhodnutia právny názor na otázku vlastníctva bytového domu, a ani neporušil zásadu rovnosti účastníkov konania. V súvislosti so žalobcami tvrdným „používaním dikcie a argumentácie“ dovolací súd dodáva, že žalobcovia pravdepodobne opomenuli, že obsahovou náležitosťou súdnych rozhodnutí je uvedenie čoho a z akých dôvodov sa jedna strana sporu domáhala a ako aj uvedenie, ako sa danej veci vyjadrila protistrana (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Zhrnutie dôvodov, argumentácie uvádzanej jednotlivými procesnými stranami obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia, nie je teda vyjadrením právneho názoru súdu, ale naplnenie povinnej obsahovej náležitosti súdneho rozhodnutia. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobcovia prostredníctvom nimi uvádzaných dôvodov neopodstatnene namietajú pochybnosti o zaujatosti JUDr. D. K..

Z vyššie uvedeného vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté žiadnou z väd konania uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. alebo inou vadou, ktorá by mala

za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto dovolací súd dovolanie žalobcov 1/ a 2/ podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Žalobcovia 1/, 2/ neboli v dovolacom konaní úspešní. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); dovolací súd mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. marca 2012

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková